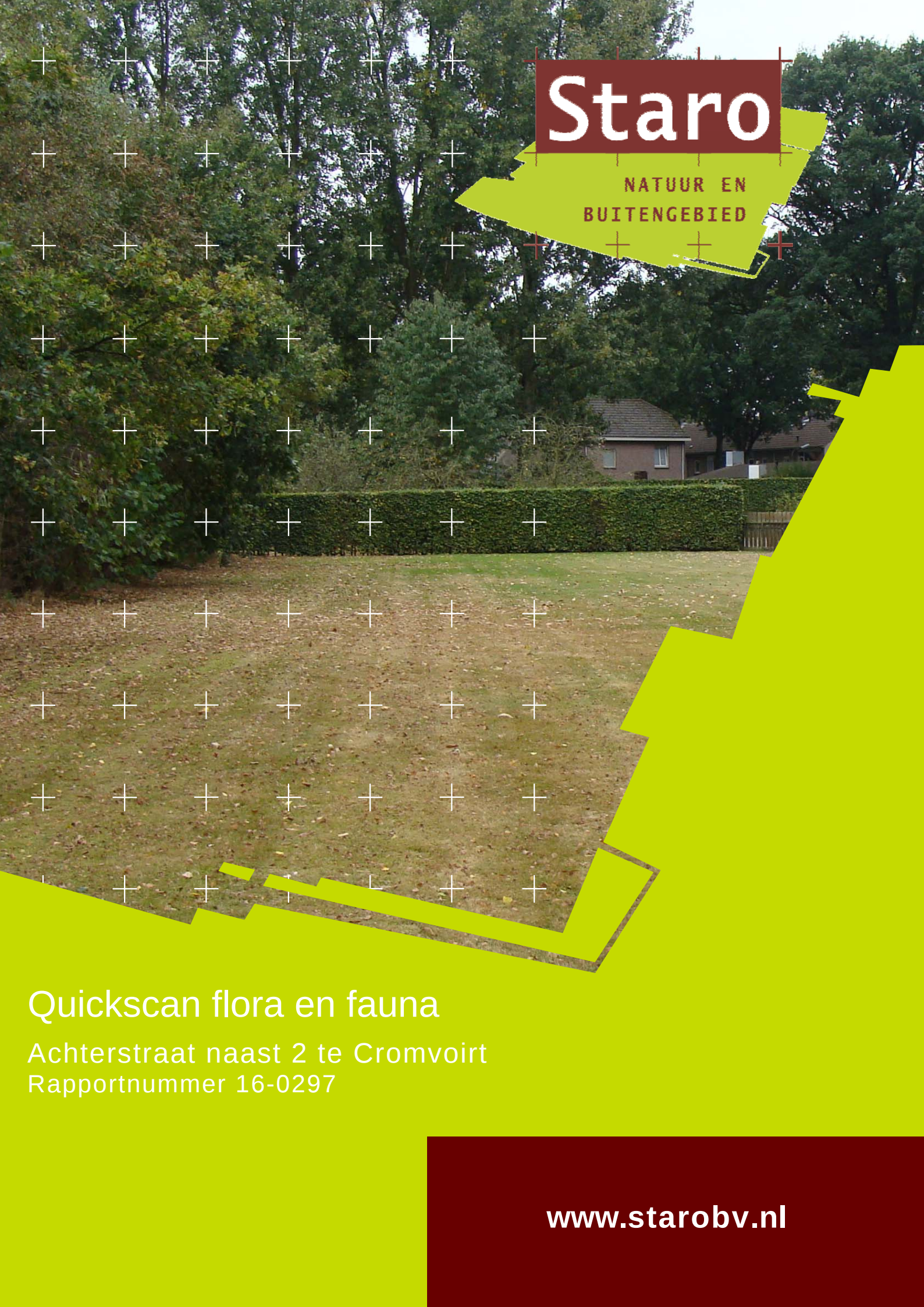

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Achterstraat naast 2 te Cromvoirt

Rapportnummer 16-0297

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Achterstraat naast 2 te Cromvoirt

November 2016, aangepast januari 2017

Rapportnummer: 16-0297

In opdracht van: Bureau Verkuylen bv
Veemarktkade 8
5222 AE 's Hertogenbosch

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: ir. E.J.F. Claassen

Auteur: L. Hulsen MSc

Kwaliteitscontrole: ir. E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Wet Natuurbescherming.....	3
1.5	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Mieren, kevers en slakken.....	12
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Reptielen en amfibieën.....	12
4.2.6	Vogels.....	13
4.2.7	Zoogdieren.....	15
5	Conclusies	18
5.1	Wet Natuurbescherming.....	19
	Geraadpleegde bronnen	20

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens op het perceel naast Achterstraat 2 te Cromvoirt een woning te bouwen op een nu onbebouwd perceel. Daarnaast worden waarschijnlijk enkele grote populieren gekapt aan de Achterstraat ter hoogte van het perceel. Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Onder de nieuwe wet blijft de bescherming van een groot aantal dier- en plantensoorten ongewijzigd, zoals bijvoorbeeld de bescherming van vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Maar er zijn ook een aantal wijzigingen aangebracht in de bescherming die dier- en plantensoorten genieten. De vissoort kleine modderkruiper

bijvoorbeeld is onder de nieuwe wet niet meer beschermd, daarnaast is een aantal plantensoorten toegevoegd als beschermde soorten en is een aantal plantensoorten niet meer beschermd.

Ten aanzien van beschermde gebieden die onder de huidige Natuurbeschermingswet 1998 vallen, verandert er praktisch gezien niets onder de nieuwe wet.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek is ingegaan op de (mogelijke) aanwezigheid van soorten met een beschermingsstatus volgens de Flora- en faunawet als de Wet natuurbescherming.

De in deze rapportage beschreven conclusies worden tevens getoetst aan de Wet natuurbescherming.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

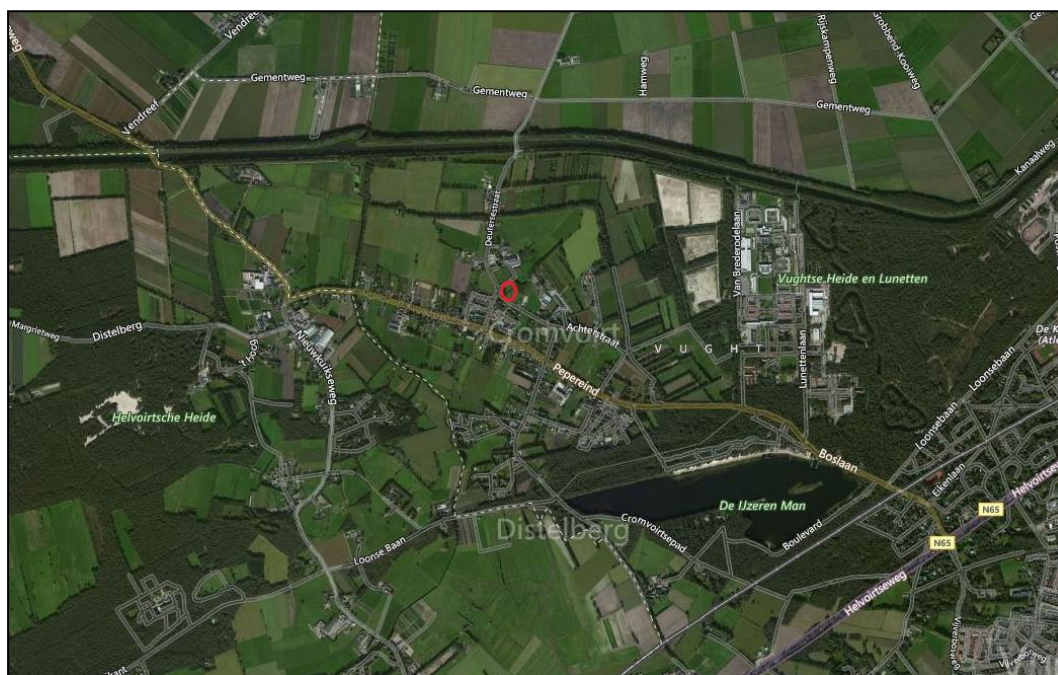
2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Cromvoirt, aan de Achterstraat, naast nummer 2. Het plangebied bestaat uit een deel van de tuin van Achterstraat 2. Ten zuiden van het plangebied ligt het dorp. Ten noorden bevinden zich met name weilanden.

Momenteel bestaat het plangebied uit verharding en kort gemaaid grasveld. In een deel van het plangebied staan enkele fruitbomen in het gazon. Aan de zijde van de Achterstraat staat een beukenhaag rond het plangebied. Verder noordwaarts staat er een circa vijf meter brede houtsingel op de oostgrens van het plangebied. Ten oosten hiervan ligt een paardenweide. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan een bosje. Aan de Achterstraat ter hoogte van het plangebied staan vier 30 á 40 jaar oude populieren.

Op de locatie waar de nieuwe woning is voorzien, is in de huidige situatie verharding, gazon met fruitbomen en een deel van de beukenhaag aanwezig.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina 5 en 6 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Locatie plangebied (rode cirkel) (bron: Bing)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Bing)

Foto 1. Fruitbomen in gazon

Foto 2. Plangebied en oostelijke houtsingel

Foto 3. Gazon en links de houtsingel

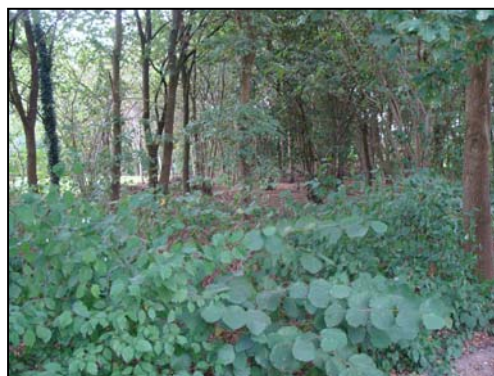

Foto 4. Bosje ten noorden van het plangebied

Foto 5. Populieren aan Achterstraat

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens binnen het plangebied een woning te bouwen. Het perceel is momenteel onbebouwd en in gebruik als tuin. De beukenhagen en de houtsingel op de grenzen van het plangebied blijven behouden. De populieren langs de Achterstraat worden gekapt ten behoeve van een inrit. De voorgenomen plannen zijn weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen (Bron: Bureau Verkuylen)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Bij het onderzoek is gekeken naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet (geldig tot 31 december 2016) als de Wet natuurbescherming (in werking vanaf 1 januari 2017).

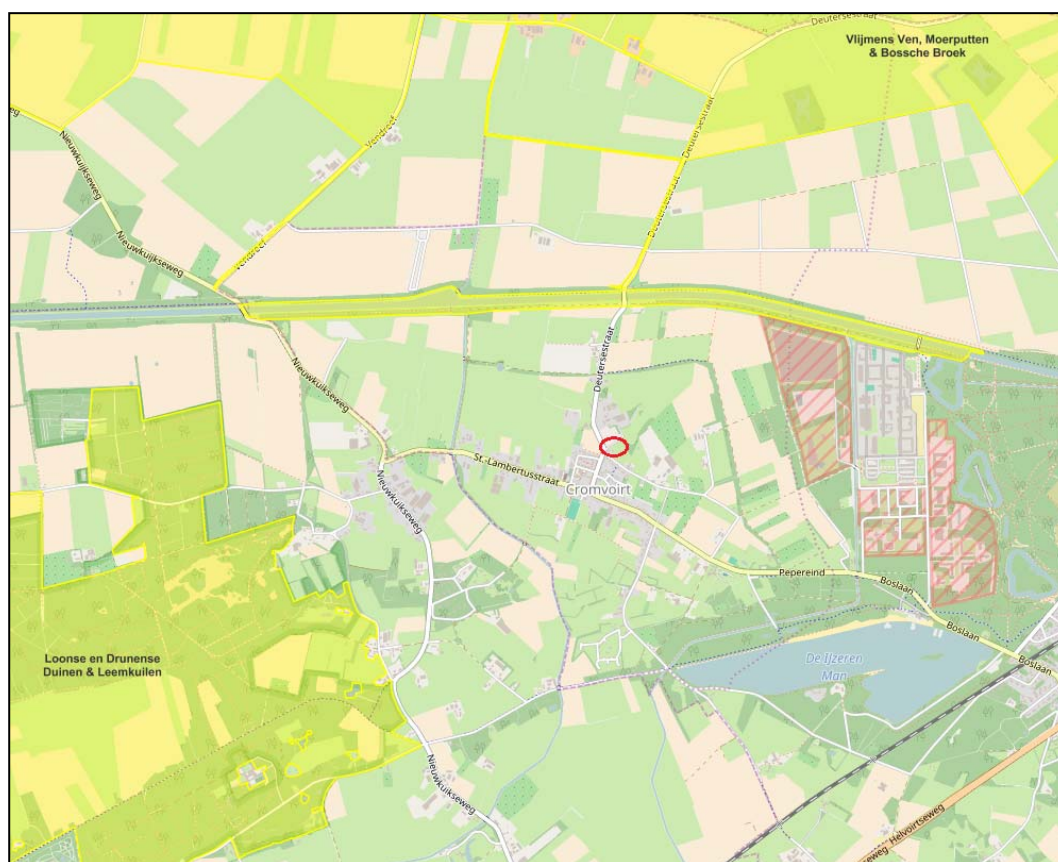
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 29 september 2016 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: droog, bewolkt, matige wind en circa 19 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 800 meter ten noorden van het plangebied ligt. Dit betreft het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen, onderdeel van het Natura 2000-gebied "Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek" (figuur 4). Op circa 1,7 kilometer ten westen van het plangebied bevindt zich het Natura 2000-gebied "Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen".

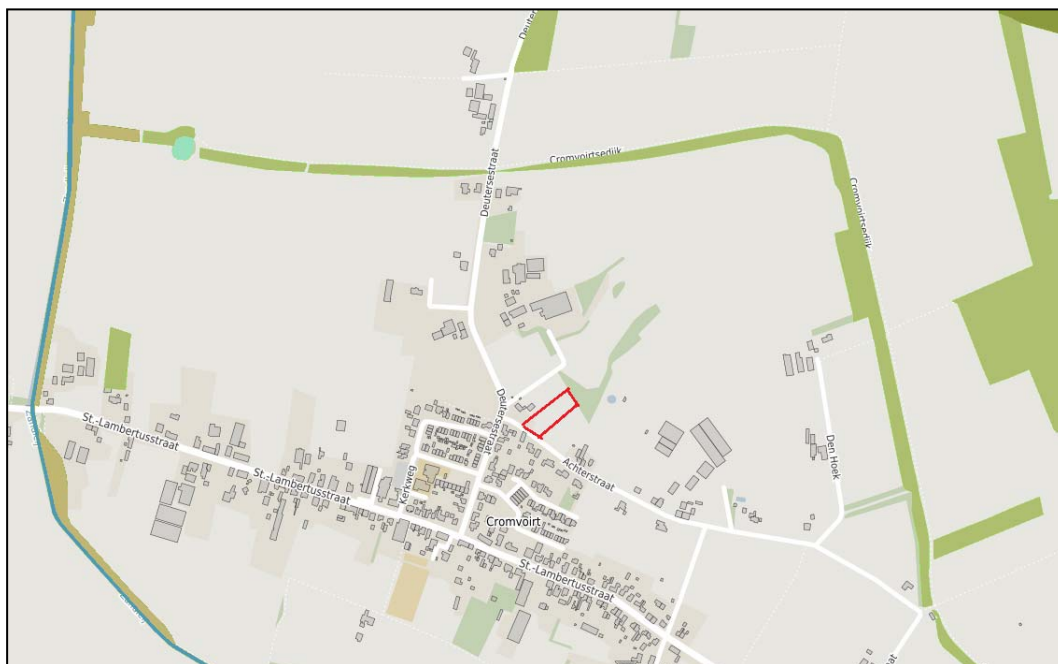

Figuur 4. Plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied (geel)
(bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. In de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit de provinciale- en rijks-EHS. Uit de kaarten van de kaartbank op de website van de Provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN is de Cromvoirtsedijk. Deze bevindt

zich op circa 425 ten noorden en 525 meter ten oosten van het plangebied. Figuur 5 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN.

Figuur 5. Plangebied (rode contour) ten opzichte van het NNN (bron: kaartbank.brabant.nl).

Effectbeoordeling

De locatie van de nieuwbouw is gesitueerd aan de rand van het dorp, grenzend aan bestaande weilanden en bomen.

Gezien de relatief grote afstand tot Natura 2000-gebieden, de lokale aard van de voorgenomen plannen en tussenliggende begroeiing zijn negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling hierop redelijkerwijs uitgesloten.

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Tussen het plangebied en het NNN zijn begroeiing en bebouwing gelegen. Gezien de afstand, de lokale aard van de plannen en de tussenliggende begroeiing en bebouwing is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de bouw van een woning negatieve effecten op het NNN heeft.

Conclusie

Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op de Natura 2000-gebieden en het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied is voor een deel verhard met klinkers. Daarnaast bestaat een deel uit kort gemaaid grasveld met fruitbomen. Op de grens staat een beukenhaag en houtsingel. Alles maakt onderdeel uit van de intensief onderhouden tuin van Achterstraat nummer 2.

Gezien het intensieve onderhoudsniveau van de tuin ontbreken geschikte biotopen voor beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied is daarom uit te sluiten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Volgens gegevens van de website Vlindernet.nl en De dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) komen in de omgeving van het plangebied de beschermde vlindersoorten heideblauwtje, rouwmantel, keizersmantel, donker pimpernelblauwtje en pimpernelblauwtje (alle FFtabel 3) voorkomen.

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn en specifieke waardplanten ontbreken voor het voorkomen van deze of andere beschermde dagvlindersoorten.

Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het onderzoeksgebied voldoet hier niet aan.

Het donker pimpernelblauwtje en pimpernelblauwtje komen alleen voor in de Moerputten, een natuurgebied ten noorden van het plangebied.

De rouwmantel komt niet meer voor in Nederland, er worden enkel zo nu en dan zwervers waargenomen (Vlindernet.nl). Waarschijnlijk betreft de waarneming van rouwmantel in de omgeving van het plangebied zo'n zwerver. Het heideblauwtje is een soort die, zoals zijn naam al verraad, voorkomt op de heide (Vlindernet.nl). De keizersmantel komt vooral voor in bosranden waar grote aantallen viooltjes aanwezig zijn (Vlindernet.nl).

Uit De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002) en de website libellennet.nl blijkt dat er geen beschermde libellen voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten libellen. Door het ontbreken van oppervlaktewater is geen voortplantingsbiotoop voor libellen aanwezig.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders en libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Mieren, kevers en slakken*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Uit verspreidingskaarten van het Compendium voor de leefomgeving blijkt dat het plangebied niet binnen het bekende verspreidingsgebied van de beschermde wijngaardslak (FFtabel1) ligt. Wel is de aanwezigheid van de beschermde aquatische slakkensoort platte schijfhoren (FFtabel 3) bekend uit de omgeving van het plangebied. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen permanent oppervlaktewater aanwezig is. Derhalve is het uit te sluiten dat de platte schijfhoren in het plangebied voorkomt.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten mieren, slakken en kevers. Het voorkomen hiervan in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Ook grenst het plangebied niet aan oppervlaktewater. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissen voorkomen in het plangebied. Daarom is niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de buurt van het plangebied.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissoorten voorkomen in het plangebied.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en gegevens van RAVON komen in de omgeving van het plangebied kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle FFtabel1), levendbarende hagedis (FFtabel 2)

heikikker, hazelworm, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad (alle FFtabel 3) voor.

Door het ontbreken van oppervlaktewater is het plangebied geen voortplantingslocatie voor amfibieën. Het is aannemelijk dat algemeen voorkomende soorten amfibieën van FFtabel 1, zoals gewone pad en bruine kikker incidenteel binnen het plangebied voorkomen. Deze soorten kunnen het plangebied als landhabitat gebruiken en in de houtsingel overwinteren.

Gezien het intensieve onderhoudsniveau van het plangebied is redelijkerwijs uit te sluiten dat het plangebied landhabitat vormt van zwaardere beschermde soorten amfibieën van FFtabel 2 en 3.

De beschermde reptielen die in de omgeving van het plangebied voorkomen, stellen allemaal specifieke eisen aan het habitat. Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat met name door het ontbreken van voldoende structuur in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van levendbarende hagedis en hazelworm.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen kunnen negatieve effecten tot gevolg hebben voor mogelijk op de locatie van de nieuwe bebouwing voorkomende algemene soorten amfibieën van FFtabel 1.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Conclusie

Het is aannemelijk dat algemene soorten amfibieën van FFtabel 1 het plangebied incidenteel als landhabitat gebruiken. De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het uit te sluiten dat zwaardere beschermde soorten amfibieën en reptielen van FFtabel 2 en 3 voorkomen in het plangebied.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de bomen en struiken die in en rond het plangebied staan. Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemene vogelsoorten waargenomen, waaronder houtduif, koolmees en merel.

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen in het plangebied en direct daar omheen.

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van kerkuil, steenuil en bosuil bekend (telmee.nl). Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het grotere foerageergebied van de steen-, kerk- en/of bosuil.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. In het plangebied en direct daar omheen blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Derhalve hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied van algemene vogelsoorten.

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broedseizoen zijn vogels strikt beschermd.

Indien het plangebied deel uit maakt van het grotere foerageergebied van steenuil, bosuil en/of kerkuil zal dit als gevolg van de voorgenomen plannen kleiner worden. Gezien het ontbreken van vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen en de beperkte omvang van het plangebied ten opzichte van het leefgebied van steen-, bos- en kerkuil is het redelijkerwijs uit te sluiten dat een verkleining van het foerageergebied negatieve effecten tot gevolg heeft voor steenuil, bosuil en/of kerkuil. In de omgeving is veel soortgelijk foerageergebied beschikbaar.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageergebied. Indien exemplaren aan het broeden zijn kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van steen-, bos- en/of kerkuil. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten heeft op uilen.

In het plangebied en direct daar omheen zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis (alleen FFtabel3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en het is aannemelijk dat er vliegactiviteit van vleermuizen in het plangebied is. Mogelijk doen de houtsingels op de grenzen van het plangebied dienst als vliegroute voor vleermuizen.

Binnen het plangebied ontbreken mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is derhalve uit te sluiten.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van algemene soorten grondgebonden zoogdieren zoals konijn, mol, egel, vos en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).

Uit gegevens van de zoogdiervereniging blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: eekhoorn, steenmarter (beide FFtabel2), das en waterspitsmuis (beide FFtabel3).

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied ontbreekt geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis. Het voorkomen van de waterspitsmuis binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van das aangetroffen. Tevens zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen waargenomen binnen het plangebied. Gezien de ligging van het plangebied aan de rand van het dorp en het gebruik als tuin, is het zeer onwaarschijnlijk dat het plangebied als foerageergebied gebruikt wordt door das.

De houtsingels bieden geschikt leefgebied voor de eekhoorn. Er zijn echter geen nesten waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter in het plangebied. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van steenmarter.

Effectbeoordeling

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied behouden.

Aangezien de houtsingels op de grenzen van het plangebied behouden blijven, hebben de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van mogelijke vliegroutes van vleermuizen langs deze houtsingels.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten.

Aangezien de houtsingels op de grenzen van het plangebied behouden blijven, hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het leefgebied van eekhoorn.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op mogelijk foerageergebied van steenmarter. Het plangebied blijft geschikt als (onderdeel van het) foerageergebied van steenmarter en ook in de omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Doordat het zeer onwaarschijnlijk is dat de das in het plangebied foerageert, is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg hebben ten aanzien van de das.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Mogelijk vormen de houtsingels vliegroutes van vleermuizen. Aangezien de houtsingels op de grenzen van het plangebied behouden blijven, hebben de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van mogelijke vliegroutes van vleermuizen langs deze houtsingels. Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

De houtsingels op de grenzen van het plangebied vormen mogelijk leefgebied van de eekhoorn (FFtabel 2). Aangezien deze houtsingels behouden blijven, hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het leefgebied van eekhoorn.

Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het grotere leefgebied van steenmarter (FFtabel 2). Het plangebied blijft geschikt als (onderdeel van het) foerageergebied van steenmarter en ook in de omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op steenmarter zullen zodoende niet optreden.

De das komt voor in de omgeving van het plangebied. In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van das aanwezig. Vanwege de ligging aan de rand van de bebouwde kom en het gebruik als tuin is het zeer onwaarschijnlijk dat de das het plangebied gebruikt als foerageergebied. Derhalve zijn negatieve effecten op de das als gevolg van de voorgenomen plannen redelijkerwijs uit te sluiten.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt op ongeveer 800 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied "Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek". Dit betreft het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN is de Cromvoirtsedijk en bevindt zich op circa 425 ten noorden en 525 meter ten oosten van het plangebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op Natura 2000-gebied en het NNN.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën, die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op zoogdieren en amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk vormen de houtsingels onderdeel van het leefgebied van eekhoorn. Aangezien deze houtsingels behouden blijven, hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het leefgebied van eekhoorn.

Het plangebied behoort mogelijk tot het grotere foerageergebied van steenmarter. In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter aanwezig. Het plangebied blijft geschikt als (onderdeel van het) foerageergebied van steenmarter en ook in de omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op steenmarter zullen zodoende niet optreden.

Soorten van FFtabel 3

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied behouden.

Mogelijk vormen de houtsingels vliegroutes van vleermuizen. Aangezien de houtsingels op de grenzen van het plangebied behouden blijven, hebben de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van mogelijke vliegroutes van vleermuizen langs deze houtsingels.

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

De das komt voor in de omgeving van het plangebied. In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van das aanwezig. Vanwege de ligging aan de rand van de bebouwde kom en het gebruik als tuin is het zeer onwaarschijnlijk dat de das het plangebied gebruikt als foerageergebied. Derhalve zijn negatieve effecten op de das als gevolg van de voorgenomen plannen redelijkerwijs uit te sluiten.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). In het plangebied en direct daar omheen blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Derhalve hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied van algemene vogelsoorten.

Als het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende algemeen voorkomende vogelsoorten.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van steen-, bos- en/of kerkuil. Gezien het ontbreken van vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen binnen het plangebied en de beperkte omvang van het plangebied ten opzichte van het leefgebied van steen-, bos- en kerkuil is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg heeft voor uilen.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Eekhoorn	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	-	-
Steenmarter	FFtabel 2	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied en vliegroutes	Nee	-	-
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Kerk-, bos- en/of steenuil	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-

5.1 Wet natuurbescherming

Onder de Wet natuurbescherming blijven soorten van de huidige FFtabel 1 die mogelijk in het plangebied kunnen voorkomen vrijgesteld van de verbodsbepalingen. De bescherming van vogels blijft in de praktijk gelijk aan de huidige situatie. Dit betekent dat ook onder de nieuwe wet rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen. Ook de bescherming van steenmarter, eekhoorn, das en vleermuizen blijft in de praktijk gelijk aan de huidige situatie.

In het plangebied worden geen 'nieuw beschermde soorten' verwacht.

Onder de Wet natuurbescherming zijn bovenstaande conclusies te handhaven.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 7-11-2016
- + NNN: kaartbank.brabant.nl, 18 oktober 2016
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Soortbescherming onder de Wet natuurbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;

2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt.

De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natuurbeschermingswet 1998 / gebiedsbescherming onder Wet natuurbescherming

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000- gebieden. De bescherming van deze gebieden is in de praktijk gelijk aan de voormalige situatie onder de Natuurbeschermingswet 1998.

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.